

Dosarul nr. 2rac-72/22

2-17212238-01-2rac-08042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, O. Cojocaru, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” și Întreprinderea Individuală „Coșneanu Anna”, reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” împotriva Întreprinderii Individuale „Coșneanu Anna” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” și Întreprinderea Individuală „Coșneanu Anna”, reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei și a fost menținută hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 13 noiembrie 2017, IP Compania „Teleradio-Moldova” a depus cerere de chemare în judecată, concretizată la 04 noiembrie 2019, împotriva ÎM „Coșneanu Anna” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 16 martie 2012, în calitate de locator a încheiat cu ÎI „Coșneanu Anna” în calitate de locatar, contractul de locațiune nr. 141, obiectul căruia a constituit închirierea încăperilor de la etajul 10 din Casa Radio cu suprafața totală de 70,71 m², situate pe adresa mun. Chișinău, str. Miorița, 1. Conform pct. 3.2 al contractului, plata pentru chirie urma să fie achitată lunar până la data de 10 a lunii următoare.

A menționat că potrivit pct. 3.3 al contractului, plata pentru chirie nu include cheltuielile pentru serviciile comunale și energia electrică, care se achită separat conform facturilor.

În conformitate cu prevederile contractului nr. 141 din 16 martie 2012, IP Compania „Teleradio-Moldova” și-a onorat obligațiile contractuale asumate și a transmis locatarului bunurile în locațiune, iar pentru serviciile respective au fost eliberate facturi fiscale în sumă totală de 216 796,26 lei.

A susținut că pârâta nu și-a onorat integral obligațiile de plată pentru locațiune și serviciile comunale, asumate prin contractul nr. 141 din 16 martie 2012, motiv din care la data de 19 mai 2016 în adresa acesteia a fost remisă reclamația nr. 01-14/968, prin care s-a solicitat stingerea datoriilor acumulate. La 15 iunie 2016 a recepționat de la ÎI „Coșneanu Anna” cererea prin care a solicitat permisiunea privind achitarea eșalonată a datoriei, până la data de 30 decembrie 2016.

Reclamanta a precizat că, drept urmare a neexecutării obligațiilor pârâtului privind stingerea datoriei acumulate la chirie, serviciile comunale și energia electrică, la data de 31 decembrie 2016 s-a acumulat o restanță în sumă de 35 320,25 lei, iar pentru întârzierea admisă pârâtei i-au fost calculate penalitate în sumă de 20 802,39 lei și dobândă de întârziere de 2 558,66 lei.

A relatat că la 27 ianuarie 2017, a semnat cu ÎI „Coșneanu Anna” contractul de reeșalonare nr. 29, prin care au convenit asupra faptului că la data de 31 decembrie 2016, în baza contractului de locațiune nr. 141 din 16 martie 2012, pârâta a acumulat o datorie pentru locațiune și serviciile de care a beneficiat în sumă totală de 35 320,25 lei, penalitatea contractuală calculată pentru perioada 23 iulie 2016 - 18 ianuarie 2017 în sumă de 20 802,39 lei și dobânda de întârziere pentru perioada 01 aprilie 2016 - 18 ianuarie 2017 în sumă de 2 558,66 lei, în total 58 681,31 lei. În pct.1 al contractului de reeșalonare a datoriei, părțile au stabilit că datoria totală în sumă de 58 681,31 lei urmează să fie achitată de ÎI „Coșneanu Anna” în tranșe egale în perioada ianuarie - iunie 2017.

A mai indicat că potrivit pct. 5 al contractului nominalizat, în cazul neexecutării în termenul stabilit a obligației de achitare a datoriei acumulate sau a nerespectării graficului de stingere a datoriei convenite prin prezenta tranzacție, IP Compania „Teleradio-Moldova” își rezervă dreptul de a calcula o penalitate în mărime de 0,5 % din suma scadentă pentru fiecare zi de aflare în întârziere, iar ÎI „Coșneanu Anna” se obligă să o achite.

Reclamanta a declarat că în perioada ianuarie 2017 - ianuarie 2018, în baza contractului de locațiune nr. 141 din 16 martie 2012 și contractului de reeșalonare a datoriei nr. 29 din 27 ianuarie 2017, ÎI „Coșneanu Anna” a efectuat achitări în sumă de 36 477,00 lei. Astfel, datoria restantă este de 22 204,31 lei.

A menționat că, conform documentelor de plată, o parte din datoria formată pentru perioada 01 ianuarie 2017 – 10 iunie 2019 a fost achitată doar după intentarea prezentei acțiuni în instanța de judecată, considerente din care urmează a fi încasată penalitatea în sumă de 20 701,67 lei, pentru 180 zile (perioada 09 mai 2019 – 04 noiembrie 2019).

IP Compania „Teleradio-Moldova” a notat că la 14 februarie 2017, a încheiat cu ÎI „Coșneanu Anna” un nou contract de locațiune înregistrat cu nr. 40, obiectul căruia a

constituit închirierea încăperilor de la etajul 10 Casa Radio cu suprafața totală de 70,71 m², situate pe adresa mun. Chișinău, str. Miorița 1. Conform pct. 2.3 al contractului, plata pentru chirie se achită lunar până la data de 10 a lunii premergătoare lunii pentru care se efectuează plata.

A invocat că, potrivit pct. 2.5 al contractului nominalizat, plata pentru chirie nu include cheltuielile pentru serviciile comunale (energia electrică, energie termică, apă și canalizare, evacuarea deșeurilor, paza), care se achită separat în termen de 5 zile de la facturare.

Reclamanta a susținut că și-a onorat obligațiile asumate prin contractul nr. 40 din 14 februarie 2017 și a transmis bunurile în locațiune pârâtului, cu prestarea serviciilor comunale, fapt confirmat prin facturi fiscale în sumă totală de 47 355,51 lei.

După expirarea contractului de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017, la 22 februarie 2018, IP Compania „Teleradio-Moldova” și ÎI „Coșneanu Anna” au încheiat un nou contract de locațiune înregistrat cu nr. 59, conform căruia chiria anuală pentru bunul închiriat, inclusiv paza și transportul deșeurilor se stabilește în conformitate cu legea anuală a bugetului de stat și constituie 30 350 lei / 2529,00 lei lunar. Potrivit pct. 3.2 al contractului, chiria lunară se plătește prin virament până la data de 10 a lunii premergătoare pentru care se efectuează plata.

Conform pct. 3.5 al contractului menționat, locatorul poate modifica cuantumul chiriei în cazul schimbării prețurilor, tarifelor, coeficienților, stabilite prin legea anuală a bugetului, iar locatarul este obligat să accepte modificarea și să achite chiria.

Astfel, în temeiul contractului nr. 59 din 22 februarie 2018, au fost eliberate facturi fiscale în sumă totală de 135 331,49 lei.

A susținut că pârâta a achitat doar parțial sumele în baza contractelor de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 și nr. 59 din 22 februarie 2018 și anume, a achitat suma de 124 543,28 lei. La data de 16 iunie 2017, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, a expediat în adresa ÎI „Coșneanu Anna” reclamația nr. 01-14/451, prin care a solicitat achitarea datoriei formată în baza contractului de reeșalonare a datoriei nr. 29 din 27 ianuarie 2017 și a contractului de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 pentru folosirea și posesia încăperilor primite în locațiune și serviciile comunale de care a beneficiat, precum și a penalității și dobânzii de întârziere, reclamație ce a rămas fără soluționare.

Reclamanta a menționat că datoria restantă a pârâtei în temeiul contractelor de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 și nr. 59 din 22 februarie 2018 este de 10 788,21 lei, o parte din datoria formată în perioada 01 ianuarie 2017 – 10 iunie 2019 fiind achitată după intentarea prezentei acțiuni.

Prin actul de predare - primire a bunului închiriat din 10 iunie 2019, ÎI „Coșneanu Anna” a restituit IP Compania „Teleradio-Moldova” bunurile închiriate în baza contractului nr. 59 din 22 februarie 2018, însă, a refuzat stingerea integrală a datoriei acumulate.

A specificat că potrivit pct. 8.1 al contractului de locațiune nr. 59 din 22 februarie 2017, în cazul în care locatarul încalcă termenul de plată a chiriei lunare sau a altor plăți prevăzute de contract, acesta este obligat să plătească în favoarea locatorului penalitatea în mărime de 0,5 % din suma neplătită pentru fiecare zi de întârziere. Prin urmare,

penalitatea în baza contractului de locațiune nr. 59 constituie 9 251,98 lei, calculată pentru 180 de zile (perioada 09 mai 2019 – 04 noiembrie 2019). Totodată, dobânda de întârziere pentru neachitarea chiriei și serviciilor de care a beneficiat pârâta, calculată în baza contractului de locațiune nr. 59 din 22 februarie 2018 constituie 952,62 lei pentru perioada 20 ianuarie 2018 – 04 noiembrie 2019, iar, dobânda de întârziere în baza contractului de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 constituie suma de 2861,30 lei.

A solicitat încasarea de la ÎI „Coșneanu Anna”: a datoriei în sumă de 22 204,31 lei și a penalității în sumă de 20 701,67 lei pentru perioada 09 mai 2019 – 04 noiembrie 2019, calculate în baza contractului de locațiune nr. 141 din 16 martie 2012 și a contractului de reeșalonare a datoriei nr. 29 din 27 ianuarie 2017; a datoriei în sumă de 10 788,21 lei, formată în baza contractelor de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 și nr. 59 din 22 februarie 2018; penalității în sumă de 81 493,35 lei pentru perioada 05 iulie 2017 – 31 decembrie 2017 și dobânzii de întârziere în sumă de 2861,30 lei pentru perioada 07 februarie 2017 – 31 decembrie 2017, calculate în baza contractului de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017; penalității în sumă de 9251,98 lei pentru perioada 09 mai 2019 – 04 noiembrie 2019 și dobânzii de întârziere în sumă de 952,62 lei pentru perioada 20 ianuarie 2018 – 04 noiembrie 2019, calculate în baza contractului de locațiune nr. 59 din 22 februarie 2018.

Prin hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat din contul ÎI „Coșneanu Anna” în beneficiul IP Compania „Teleradio-Moldova”: datoria în baza contractului de reeșalonare nr. 29 din 27 ianuarie 2017 în sumă de 22 204,31 lei; penalitatea în baza contractului de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 pentru perioada 05 iulie 2017 - 31 decembrie 2017 în sumă de 814,93 lei; dobânda de întârziere în baza contractului de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 pentru perioada 07 februarie 2017 – 31 decembrie 2017 în sumă de 2861,30 lei; penalitatea în baza contractului de locațiune nr. 59 din 22 februarie 2018 pentru perioada 09 mai 2019 – 03 iunie 2019 în sumă de 33,70 lei, în total 25 914,24 lei. În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate. Totodată, s-a încasat din contul ÎI „Coșneanu Anna” în bugetul de stat taxa de stat în sumă de 777,42 lei.

La data de 22 februarie 2021 IP Compania „Teleradio-Moldova” a declarat apel împotriva hotărârii din 12 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii în partea respingerii pretențiilor și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral, cu încasarea din contul intimitei în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces.

La data de 05 martie 2021 ÎI „Coșneanu Anna”, reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei, a declarat apel împotriva hotărârii din 12 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de IP Compania „Teleradio-Moldova” și ÎI „Coșneanu Anna”,

reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei și a fost menținută hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, materialele cauzei atestă cert faptul neonorării integrale de către ÎI „Coșneanu Anna” a obligațiilor asumate în baza contractului de locațiune nr. 141 din 16 martie 2012, iar, prin contractul de reeșalonare a datoriei nr. 29, ultima a recunoscut suma datoriei în mărime de 58 681,31 lei, ce urma a fi achitată în 6 rate în mărime a câte 9 780,21 lei până la data de 30 iunie 2017. Însă, din actele cauzei rezultă că ÎI „Coșneanu Anna” a efectuat achitări doar în sumă de 36 477 lei, fapt ce denotă temeinicia cerinței privind încasarea datoriei în sumă de 22 204,31 lei, în baza contractului de locațiune nr. 141 din 16 martie 2012 și a contractului de reeșalonare a datoriei nr. 29 din 27 ianuarie 2017. Astfel, nu au fost reținute argumentele invocate de către pârâtă privind inexistența datoriei, ci din contra a unei supraplăți, deoarece materialele cauzei denotă contrariul.

Cât privește datoria în sumă de 10 788,21 lei, formată în baza contractelor de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 și nr. 59 din 22 februarie 2018, instanța de apel a indicat că IP Compania „Teleradio-Moldova” a majorat unilateral prețul locațiunii, motiv din care nu poate fi încasată.

Instanța de apel, referitor la pretenția cu privire la încasarea penalității în sumă de 81 493,35 lei pentru neachitarea chiriei și serviciilor comunale în baza contractului de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 pentru perioada 05 iulie 2017 – 31 decembrie 2017, a concluzionat că instanța de fond just a admis-o parțial și a încasat suma de 814,93 lei. Or, penalitatea în mărime de 2 % stabilită în pct. 8.1 al contractului de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017, este excesivă și disproporționată, motiv din care instanța de fond întemeiat a redus-o până la 0,02% pentru fiecare zi de întârziere.

De asemenea, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe de a reduce penalitatea și în cazul contractului de locațiune nr. 59 din 22 februarie 2018, aceasta fiind micșorată de la 0,5% până la 0,02% pentru fiecare zi de întârziere, încasând just penalitatea pentru perioada 09 mai 2019 – 04 noiembrie 2019 în mărime de 33,70 lei.

Cu referire la dobânda de întârziere, Curtea de Apel Chișinău a considerat întemeiată pretenția reclamantei cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 2861,30 lei pentru neachitarea chiriei și serviciilor comunale în baza contractului de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 pentru perioada 07 februarie 2017 – 31 decembrie 2017, deoarece pârâta nu a achitat plățile indicate în contract în termenele stabilite de părți.

Instanța de apel a respins ca nefondate argumentele invocate în apel de către ÎI „Coșneanu Anna” precum că IP Compania „Teleradio-Moldova” era în drept să solicite ori dobânzile de întârziere, ori penalitățile contractuale și nu în mod cumulativ, or, penalitățile și dobânzile încasate prin hotărârea contestată au fost calculate pentru perioada de până la republicarea Codului civil, nefiind aplicabile speței în cauză.

La data de 23 februarie 2022 ÎI „Coșneanu Anna”, reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

A indicat că atât prima instanță, cât și instanța de apel, nu au ținut cont de faptul că la materialele cauzei sunt anexate actele de verificare a decontărilor, care atestă lipsa datoriei față de intimată, din contra, atestă o supraplată. Aceste acte de verificare nu au fost contestate, respectiv, produc efecte juridice până în prezent.

A susținut că din momentul depunerii acțiunii și până în prezent, nu doar a achitat datoria, dar chiar și o supraplată în mărime de 4882,17 lei.

Recurenta a menționat că abordarea intimatei precum că a majorat prețul locațiunii, nu poate constitui temei de încasare a sumei majorate, deoarece nu a acceptat și nu a semnat niciun contract pentru suma majorată, din contra, a depus la sediul intimatei o cerere de reziliere a raporturilor contractuale începând cu 01 iunie 2019. Până la data de 01 iunie 2019, a achitat locațiunea potrivit prețului convenit în contractul de locațiune din 14 februarie 2017.

A declarat că, tot din actul de verificare a decontărilor din 31 decembrie 2017 rezultă clar că la data de 01 ianuarie 2017 există o datorie în mărime de 35 320,25 lei pentru locațiune și servicii comunale, însă, în perioada 01 ianuarie 2017 – 31 decembrie 2017 a achitat intimatei suma totală de 103 757,06 lei. Ulterior, în perioada 01 ianuarie 2018 – 31 decembrie 2018 a achitat suma totală de 60 410 lei, înregistrând astfel la 31 decembrie 2018 o supraplată în mărime de 7010,50 lei.

ÎI „Coșneanu Anna” a mai invocat că la cererea de concretizare din 04 noiembrie 2019, intimata a anexat câteva calcule a penalității și dobânzii de întârziere, care nu sunt semnate și care nu pot produce efecte juridice în astfel de situații. Or, acestea nu pot fi considerate acte juridice, fără a fi semnate și fără mențiunea persoanei responsabilă de elaborarea unor astfel de acte. Suplimentar la calculele nesemnate, la cererea de concretizare au fost anexate și niște copii ale unor facturi fiscale care nu au fost acceptate de către ÎI „Coșneanu Anna” din motiv că conțin sume vădit neîntemeiate, deoarece este indicată suma locațiunii alta decât cea prevăzută de contractul de locațiune, iar, impunerea achitării unor sume în lipsa vreunui temei contractual reprezintă o îmbogățire fără justă cauză.

A afirmat că instanța de fond nu era în drept să audieze în calitate de martor contabilă IP Compania „Teleradio-Moldova”, Bîzu Galina, iar, declarațiile acesteia nu pot constitui probe în prezentul litigiu, deoarece contabilul nu poate avea calitatea de martor din simplul motiv că este angajată a intimatei și explicațiile acesteia sunt în contradicție cu procesele-verbale de verificare a decontărilor semnate de către directorul financiar al IP Compania „Teleradio-Moldova”.

La data de 28 martie 2022 directorul IP Compania „Teleradio-Moldova”, Vladimir Țurcanu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a aplicat normele de drept care trebuiau să fie aplicate.

A invocat că instanțele de judecată neîntemeiat au respins pretenția cu privire la

încasarea penalității în sumă de 20 701,67 lei în baza contractului de locațiune nr. 141 din 16 martie 2012 și a contractului de reeșalonare a datoriei nr. 29 din 27 ianuarie 2017, or, conform pct. 5 din contractul nr. 29, în cazul neexecutării în termenul stabilit a obligației de achitare a datoriei acumulate, sau a nerespectării graficului de stingere a datoriei convenite prin prezenta tranzacție, IP Compania „Teleradio-Moldova” își rezervă dreptul de a calcula o penalitate în mărime de 0,5 % pentru fiecare zi de aflare în întârziere, iar ÎI „Coșneanu Anna se obligă să o achite.

De asemenea, recurenta a indicat că este neîntemeiată concluzia instanțelor cu privire la respingerea pretenției de încasare a datoriei în sumă de 10 788,21 lei în baza contractelor de locațiune nr. 40 din 14 februarie 2017 și nr. 59 din 22 februarie 2018. În perioada 01 ianuarie 2017 – 10 iunie 2019 conform contractelor nr. 40 și 59, suma totală pentru locațiunea încăperilor de la et. 10 Casa Radio cu suprafața de 70,71 m² și serviciile de care a beneficiat intimata a constituit 135 331, 49 lei. ÎI „Coșneanu Anna” a achitat doar suma de 124 543,28 lei, prin urmare, datoria restantă constituie 10 788,21 lei. Însă, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat normele de drept material aferente cauzei, fapt ce a dus la emiterea unei soluții greșite.

IP Compania „Teleradio-Moldova” consideră că sunt bazate pe aplicarea eronată a normelor de drept material și anume art. 624 alin. (1) și art. 630 alin. (1) din Codul civil, concluziile instanțelor de judecată cu privire la respingerea parțială a pretenției de încasare a penalităților, care nejustificat au redus mărimea acestora.

A afirmat că instanțele de judecată neîntemeiat au respins încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 952,62 de lei conform contractului nr. 59 din 22 februarie 2018, contrar principiilor fundamentale ale răspunderii juridice civile și esenței acesteia. Neexecutarea obligației de către debitor poate îndreptăți creditorul la pretinderea unor despăgubiri pentru prejudiciul cauzat, din contul debitorului aflat în întârziere.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 18 noiembrie 2021.

Materialele cauzei atestă că la 27 decembrie 2021 decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a ÎI „Coșneanu Anna”, iar la 12 ianuarie 2022 la adresele poștale ale IP Compania „Teleradio-Moldova” și ÎI „Coșneanu Anna”, lipsind însă date cu privire la recepționarea acesteia (f.d. 194-195, volumul II). În cererea de recurs, ÎI „Coșneanu Anna” a indicat că decizia motivată a fost primită la 27 decembrie 2021.

Astfel, recursurile, declarate la 23 februarie 2022 de către ÎI „Coșneanu Anna”, reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei și la 28 martie 2022 de către directorul IP Compania „Teleradio-Moldova”, Vladimir Țurcanu, sunt în termen.

Copia recursurilor a fost expediată în adresa ambelor părți (f.d. 11, 35-37), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de IP Compania „Teleradio-Moldova” și ÎI „Coșneanu Anna”, reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursurile declarate de IP Compania „Teleradio-Moldova” și ÎI „Coșneanu Anna”, reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de IP Compania „Teleradio-Moldova” și ÎI „Coșneanu Anna”, reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” și Întreprinderea Individuală „Coșneanu Anna”, reprezentată de avocatul Ciolacu Serghei, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic